

UNIVERSITETI I PRISHTINËS
"HASAN PRISHTINA"
UNIVERSITY OF PRISHTINA

Rr. Xhorxh Bush, Ndërtesa e Rektoratit, 10 000 Prishtinë, Republika e Kosovës
Tel: +381 38 244 183 • E-mail: rektorati@uni-pr.edu • www.uni-pr.edu

UNIVERSITETI I PRISHTINËS
REKTORATI

Pranuar me dt. 12.3.2026			
Nr. reg.	Numër	Nr. ekzempl.	Vlera
06	807		

Raporti nga anketa/pyetësori për identifikimin e nevojave, kërkesave dhe propozimeve për strategjinë e botimeve të UP-së

Arsim Canolli
23 dhjetor 2024

Të nderuar kolegë profesorë

Ky është një raport i shkurtër i rezultateve të dala nga hulumtimi përmes pyetësorit të dërguar te stafi akademik dhe studentët e UP-së. Me udhëzim e leje të Këshillit Botues që të përpilojmë një dokument për strategjinë botuese të UP-së, e pamë të udhës që të njihemi me kërkesat e kolegëve dhe studentëve. Pyetësori është i shkurtër dhe ka synuar të gjejë vetëm disa informacione bazike. Pyetësorin e kemi dërguar më 4 dhjetor 2024 dhe ka qenë i hapur deri më 20 dhjetor 2024.

Kemi marrë **133 përgjigje nga personeli akademik** dhe **366 përgjigje nga studentët**. Numri i përgjigjeve nga studentët nuk është i knaqshëm, konsideruar numrin e tyre të madh, ndërsa numri i përgjigjeve të stafit, ndonëse do të kishim dashur të kishim më shumë, është i bollshëm për ta konsideruar se plotëson pritshmëritë e zakonshme në matje të tilla.

Megjithatë, i falënderojmë secilin që ka gjetur kohën për t'iu përgjigjur këtij pyetësori.

Më poshtë po japim përgjigjet e profesorëve dhe të studentëve.

Me respekt
Arsim Canolli
Anëtar i Këshillit Botues të UP-së

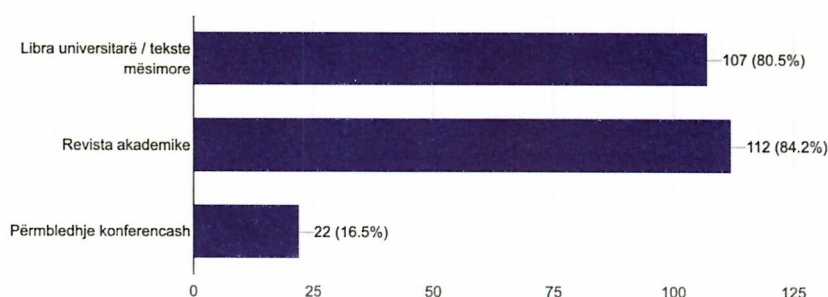
Përgjigjet e personelit akademik

Sipas të dhënave, shumica (80.5%) preferojnë librat universitarë dhe tekstet mësimore, ndërsa 84.2% vlerësojnë revistat akademike si të rëndësishme. Përmbledhjet e konferencave janë më pak të rëndësishme, të cilat i kanë përzgjedhur vetëm 16.5% e të anketuarve.

Këto rezultate theksojnë rolin qendror të literaturës akademike dhe edukative në mbështetjen e studimeve dhe kërkimeve në UP.

Cilat lloje të botimeve janë më të rëndësishme për punën ose studimet tuaja?

133 responses

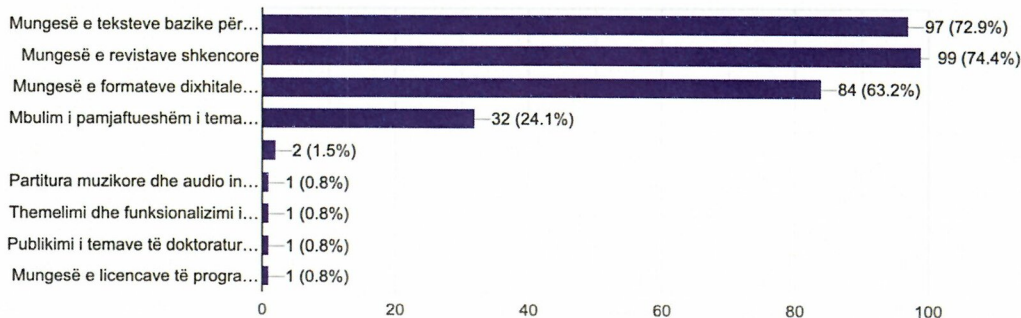
Graf. 1.

Boshllëku më i madh është mungesa e teksteve bazë për lëndët (72.9%), e ndjekur nga mungesa e revistave shkencore (69.4%) dhe formateve digjitale (63.2%). Përveç këtyre, 24.1% theksojnë pamjaftueshmërinë e literaturës përkatëse. Probleme të tjera si mungesa e burimeve audio dhe e temave të doktoraturës janë më pak të përmendura.

Këto të dhëna nënvizojnë nevojën për përmirësime të ndjeshme në botimet akademike të universitetit.

Cilat boshllëqe shihni në botimet aktuale të universitetit?

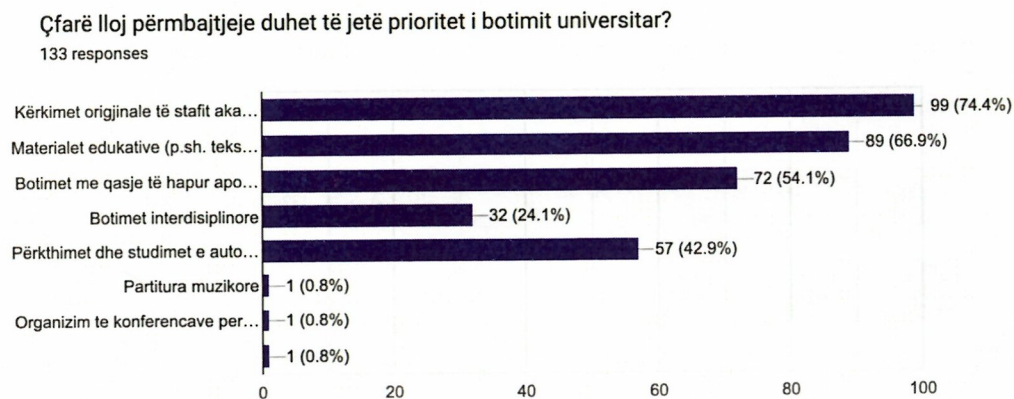
133 responses

Graf. 2.

Kërkimet origjinale të stafit akademik janë cilësuar si prioritet kryesor (74.4%), të ndjekura nga **materialet edukative si tekstet mësimore (66.9%)**. Botimet me **qasje të hapur për publikun** marrin përkrahje nga 54.1% e pjesëmarrësve. **Përkthimet** dhe studimet e autorëve të huaj vlerësohen nga 42.9%, ndërsa botimet ndërdisiplinore kanë një interes më të ulët (24.1%).

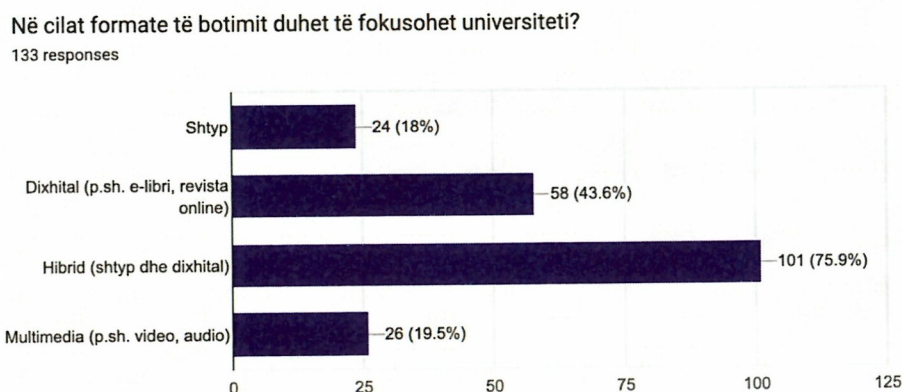
Të dhënat sugjerojnë fokusin te përmbajtjet origjinale dhe edukative për të përmirësuar botimet universitare.

Graf. 3.

Formati hibrid (shtyp dhe digjital) është më i preferuari, i mbështetur nga 75.9% e pjesëmarrësve, ndërsa botimet digjitale (e-librat dhe revistat online) janë të preferuara nga 43.6%. Vetëm 18% mbështesin formatin tradicional të shtypur, ndërsa formatet multimediale (video, audio) kanë një përqindje më të ulët (19.5%).

Këto rezultate tregojnë një preferencë të qartë drejt qasjes dixhitale për botimet universitare.

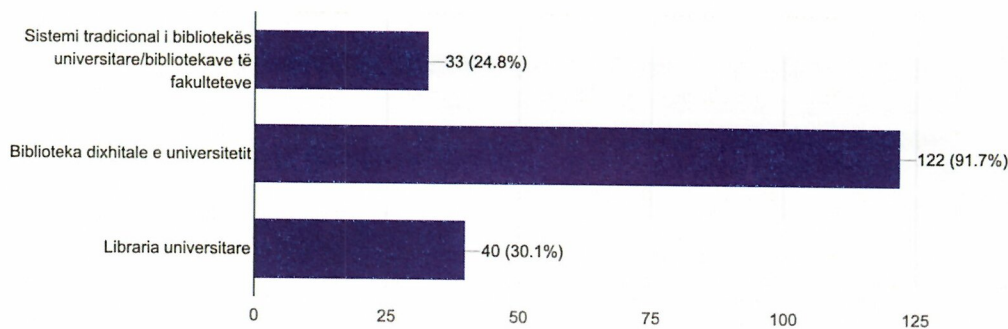

Graf. 4.

Biblioteka digjitale universitare është përzgjedhur nga shumica dërrmuese e pjesëmarrësve (91.7%) si mjeti më i rëndësishëm. Libraritë universitare janë mbështetur nga 30.1%, ndërsa sistemi tradicional i bibliotekave universitare dhe të fakulteteve ka marrë vetëm 24.8% të mbështetjes.

Të dhënat tregojnë se pjesëmarrësit preferojnë zgjidhje digjitale për qasje në materiale akademike universitare.

Cilat mjete ose platforma janë më të përshtatshme për të pasur qasje në botimet e universitetit?
133 responses

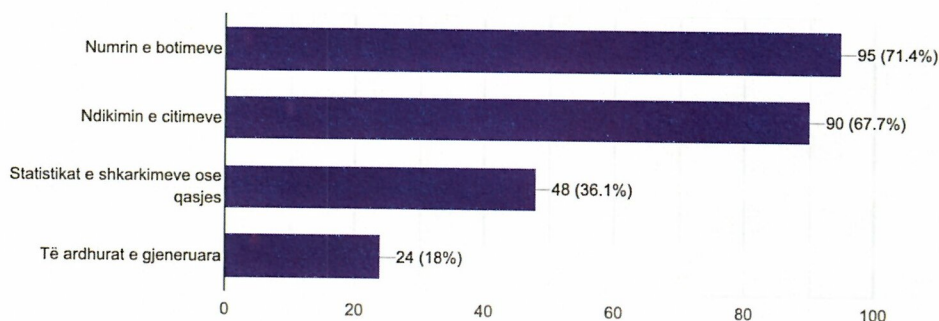

Graf. 5.

Numri i botimeve është kriteri më i përmendur (71.4%), i ndjekur nga ndikimi i citimeve (67.7%). Statistikat e shikueshmërisë ose qasjes vlerësohen nga 36.1%, ndërsa të ardhurat e gjeneruara janë më pak të rëndësishme (18%).

Rezultatet sugjerojnë që fokusi kryesor duhet të jetë të produktiviteti dhe ndikimi shkencor i botimeve.

Si duhet universiteti të masë suksesin e strategjisë së botimeve?
133 responses

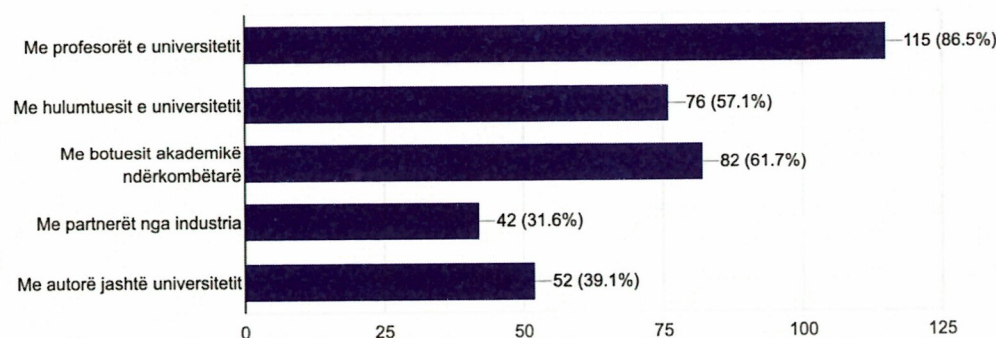
Graf. 6.

Botimet e profesorëve të universitetit janë më të rëndësishmet, të mbështetura nga 86.5% e pjesëmarrësve. Pas tyre vijnë bashkëpunimet me hulumtuesit e universitetit (57.1%) dhe me botuesit akademikë ndërkombëtarë (61.7%). Partneritetet me industrinë dhe autorët jashtë universitetit janë më pak prioritare, të mbështetura nga 31.6% dhe 39.1% respektivisht.

Rezultatet nënvizojnë rëndësinë e bashkëpunimit të brendshëm dhe me botues ndërkombëtarë për përmirësimin e botimeve akademike.

Cilat partneritete ose bashkëpunime duhet të ndjekë universiteti për strategjinë e botimeve?

133 responses

Graf. 7.

Në pyetësor kemi lënë dy pyetje të hapura. Ato janë:

1. Cili është përmirësimi më i rëndësishëm që universiteti mund të bëjë në strategjinë e tij të botimeve?
2. A keni sugjerime ose komente shtesë në lidhje me nevojat e universitetit për botime?

Në pyetjen e parë, “**Cili është përmirësimi më i rëndësishëm që universiteti mund të bëjë në strategjinë e tij të botimeve?**”, kemi marrë 126 përgjigje, prej të cilave po japim disa këtu.

1. *Rritja e buxhetit për botime dhe hulumtime, duke siguruar fonde të qëndrueshme për projekte akademike.*
2. *Financimi i plotë i botimeve dhe digjitalizimi i materialeve universitare për akses më të lehtë.*
3. *Inkurajimi i stafit për botime përmes kompensimeve financiare ose reduktimit të ngarkesës mësimore.*
4. *Krijimi i bibliotekave digjitale ndërkombëtare me qasje për stafin dhe studentët.*
5. *Krijimi i një shtëpie botuese universitare, e cila do të menaxhonte botimet dhe shpërndarjen.*
6. *Përmirësimi i procedurave të kompensimit për stafin akademik që botojnë punime shkencore.*

7. *Themelimi i qendrave të ekselencës kërkimore për të promovuar cilësinë në hulumtime.*
8. *Nxitja e partneriteteve ndërkombëtare për bashkëpublikime, duke përfshirë projekte me institucione globale.*
9. *Botimi i teksteve bazike për lëndët mësimore, për t'iu përshtatur nevojave të studentëve.*
10. *Stimulimi i stafit dhe studentëve për të botuar artikuj dhe libra cilësorë.*
11. *Përdorimi i teknologjisë dhe inteligjencës artificiale për optimizimin e procesit kërkimor dhe publikues.*
12. *Mbështetje për përkthimin e librave akademikë të huaj, të cilët janë të nevojshëm për mësimdhënie.*
13. *Zhvillimi i revistave shkencore me faktor të lartë ndikimi dhe indeksimi ndërkombëtar.*
14. *Vendosja e standardeve për cilësinë e publikimeve dhe sigurimi i recensioneve profesionale.*
15. *Stimulimi i botimeve me qasje të hapur (open access) për të rritur shikueshmërinë globale.*
16. *Rritja e resurseve financiare për hulumtime, për të nxitur kërkimet shkencore inovative.*
17. *Funksionalizimi i një biblioteke dixhitale qendrore për Universitetin, për të kataloguar të gjitha resurset.*
18. *Përfshirja e studentëve të nivelit master dhe doktoraturë në proceset e botimit dhe hulumtimeve.*
19. *Nxitja e botimeve interdisiplinore dhe projekteve multicentrike, për të përmirësuar bashkëpunimin akademik.*
20. *Ofrimi i shpërblimeve për publikime cilësore dhe përkrahja financiare për pjesëmarrje në konferenca*

Në pyetjen **“A keni sugjerime ose komente shtesë në lidhje me nevojat e universitetit për botime?”**, kemi përzgjedhur po ashtu 20 citate që vijnë nga profesorët, në formë anonime, për të dhënë një indicie se çfarë kërkohet nga ta.

1. *Rritja e buxhetit për kërkime shkencore, projekte dhe publikime.*
2. *Sigurimi i qasjes së hapur (Open Access) për studentët dhe stafin akademik në platformat ndërkombëtare shkencore.*
3. *Krijimi i një shtëpie botuese universitare dhe një biblioteke dixhitale me qasje globale.*
4. *Inkurajimi i partneriteteve ndërkombëtare dhe bashkëpunimeve për publikime të përbashkëta.*
5. *Krijimi i shërbimeve editoriale profesionale për të ndihmuar autorët me cilësinë e dorëshkrimeve para botimit.*
6. *Vendosja e stimulujve për botime cilësore, përmes kompensimeve financiare dhe reduktimit të barrës administrative.*
7. *Themelimi i revistave shkencore me borde ndërkombëtare dhe promovimi i indeksimit të tyre në Scopus/WOS.*
8. *Përmirësimi i qasjes në programe antiplagjiaturë për kontrollin e cilësisë së punimeve.*

9. *Botimi i materialeve bazike dhe përditësimi i teksteve për lëndët mësimore në gjuhën shqipe dhe anglisht.*
10. *Organizimi i trajnimeve për stafin dhe studentët mbi procesin e botimit dhe kërkimit shkencor.*
11. *Rritja e fondeve për përkrahje në botime dhe hulumtime.*
12. *Përkthimi i teksteve dhe literaturës nga autorë ndërkombëtarë për përdorim akademik.*
13. *Nxitja e bashkëpunimeve ndërdisiplinore dhe zhvillimi i projekteve multicentrike.*
14. *Krijimi i mekanizmave për financimin e botimeve origjinale dhe përdorimi i teknologjive të reja për optimizim.*
15. *Përdorimi i analitikës për identifikimin e fushave prioritare dhe zhvillimin e strategjive të botimeve.*
16. *Mbështetja për hulumtime dhe publikime me ndikim global në fusha prioritare si historia, kultura dhe gjuha kombëtare.*
17. *Rishikimi i rrënjësor i teksteve për lëndët bazike në programet akademike.*
18. *Stimulimi i stafit dhe studentëve për përfshirje aktive në hulumtime dhe botime.*
19. *Rritja e resurseve për biblioteka dixhitale dhe ofrimi i qasjes në platforma si Elsevier, Springer, etj.*
20. *Krijimi i një plani afatgjatë për mbështetje të qëndrueshme të botimeve universitare dhe përmirësimin e procedurave administrative.*

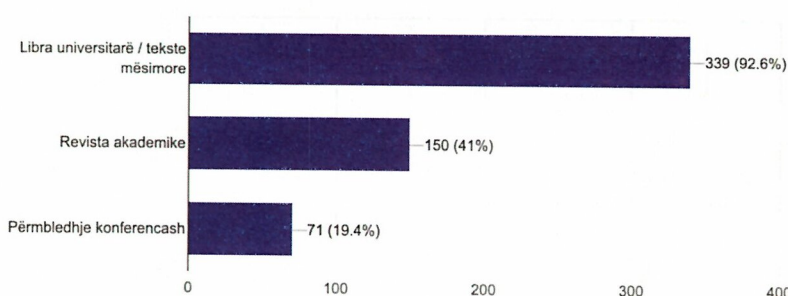
Përgjigjet e studentëve

Shumica dërrmuese (**92.6%**) e studentëve preferojnë librat universitarë dhe tekstet mësimore. Revista akademike janë vlerësuar nga 41% e pjesëmarrësve si burim i rëndësishëm për studime, ndërsa përmbledhjet e konferencave janë më pak të preferuara, të përmendura nga vetëm 19.4%.

Këto rezultate tregojnë një përqendrim të lartë te materialet bazike dhe të strukturuar për mbështetjen e studimeve akademike.

Cilat lloje të botimeve janë më të rëndësishme për studimet tuaja?

366 responses

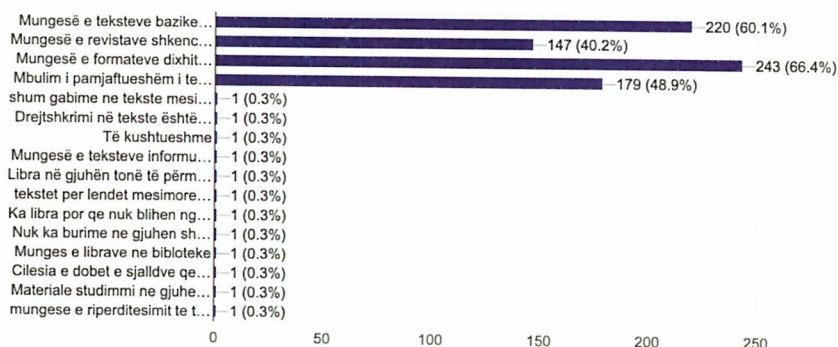
Graf. 8.

Problemi më i shprehur është **mungesa e formateve dixhitale (66.4%)**, pastaj mungesa e teksteve bazë për lëndët (60.1%) dhe mbulimi i pamjaftueshëm i temave në literaturë (48.9%). Gjithashtu, 40.2% e studentëve përmendin mungesën e revistave shkencore si një sfidë.

Këto rezultate tregojnë nevojën për rritjen e qasjes në materiale dixhitale dhe përmirësimin e burimeve edukative dhe kërkimore në universitet.

Cilat boshllëqe shihni në botimet aktuale të universitetit?

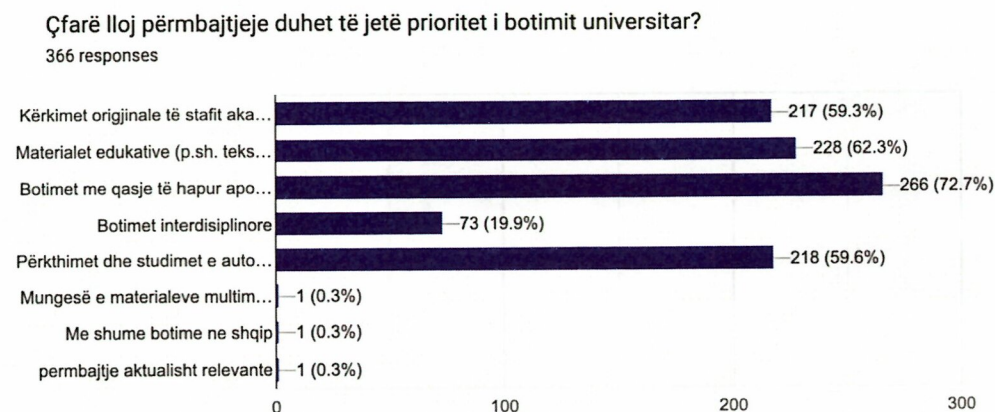
366 responses

Graf.9.

Sipas të dhënave, **botimet me qasje të hapur janë prioritare për 72.7%** të pjesëmarrësve. **Materialet edukative, si tekstet mësimore, vlerësohen nga 62.3%**, ndërsa **kërkimet origjinale të stafit akademik përbëjnë 59.3%**. **Përkthimet dhe studimet e autorëve të huaj janë të rëndësishme për 59.6%**, ndërsa botimet ndërdisiplinore janë më pak prioritare (19.9%).

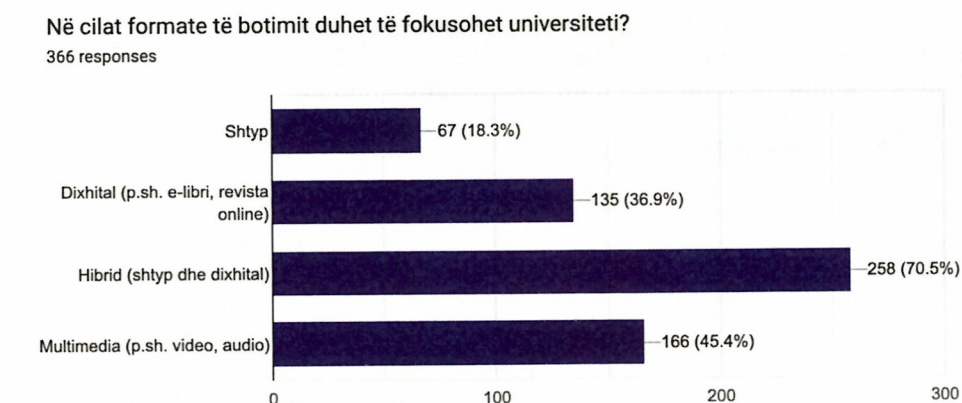
Këto rezultate sugjerojnë përqendrim te aksesibiliteti, përmirësimi i materialeve mësimore dhe nxitja e kërkimeve origjinale

Graf. 10.

Formati hibrid (shtyp dhe dixhital) është më i preferuari, me 70.5% të votave, duke treguar rëndësinë e kombinimit të aksesit fizik dhe dixhital. **Formatet dixhitale, si e-librat dhe revistat online, janë preferuar nga 36.9% e pjesëmarrësve**, ndërsa **formatet multimediale (p.sh., video dhe audio) nga 45.4%**. Vetëm 18.3% kanë zgjedhur formatin tradicional të shtypur.

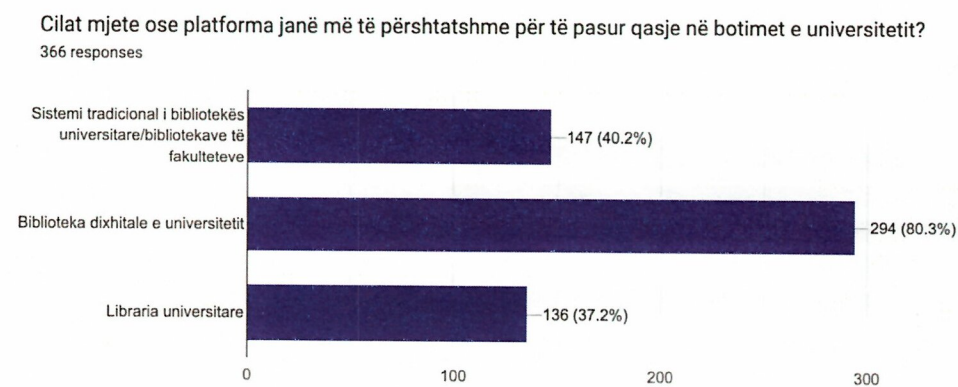
Rezultatet theksojnë nevojën e përqendrimit te teknologjitë moderne për botimin e teksteve universitare.

Graf. 11.

Biblioteka dixhitale universitare është zgjedhja më e preferuar, me 80.5% të votave, duke theksuar rëndësinë e qasjes dixhitale për stafin dhe studentët. **Sistemi tradicional i bibliotekave** universitare dhe fakulteteve është mbështetur nga 40.2%, ndërsa **libraritë universitare** janë përmendur nga 37.2%.

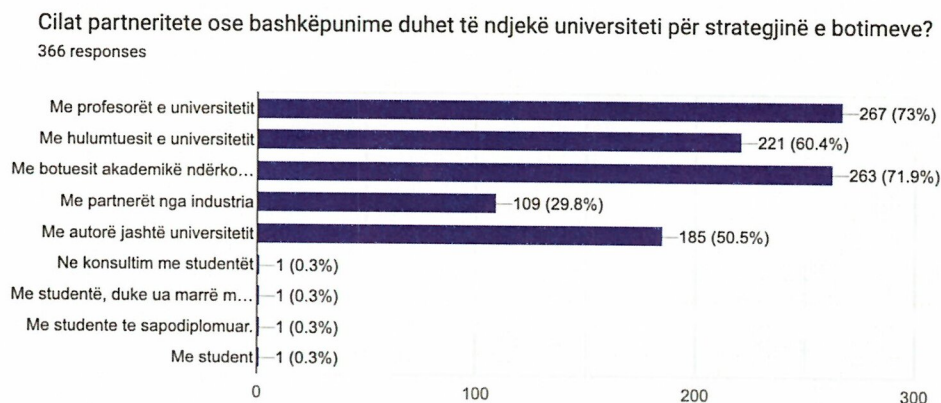
Këto rezultate sugjerojnë se zhvillimi dhe përdorimi bibliotekës dixhitale duhet të jetë prioritet për të lehtësuar qasje në materialet akademike dhe shkencore.

Graf. 12.

Partneritetet me profesorët e universitetit janë më të rëndësishmet, me 73% të votave, pasuar nga bashkëpunimet me **hulumtuesit e universitetit** (60.4%). **Botuesit akademikë ndërkombëtarë** janë theksuar nga 71.5% e pjesëmarrësve si prioritet i lartë, ndërsa partneritetet me **industrinë** janë mbështetur nga 29.8%. **Autorët jashtë universitetit** janë përmendur nga 50.5%.

Këto rezultate tregojnë rëndësinë e bashkëpunimeve të brendshme dhe ndërkombëtare për të përmirësuar cilësinë e botimeve.

Graf.13.

Në pyetjen se “**Cili është përmirësimi më i rëndësishëm që universiteti mund të bëjë në strategjinë e tij të botimeve?**” kemi marrë mbi 300 komente, prej të cilave po ndajmë disa në këtë raport, në formë të lekturuar.

1. Përdorimi më i madh i librave dixhitalë për të mundësuar qasje të shpejtë për studentët.
2. Përditësimi i literaturës që daton para vitit 2000.
3. Botime të reja të teksteve që reflektojnë ndryshimet aktuale dhe qasja online në to.
4. Përmirësimi i cilësisë së kërkimit dhe botimeve shkencore për të rritur ndikimin global.
5. Librat universitarë të jenë pa gabime dhe të përfshijnë praktika të dobishme.
6. Optimizimi i burimeve dhe organizimi i trajnimeve për staf dhe studentë.
7. Përfshirja e studentëve të nivelit master në proceset e hulumtimit dhe botimeve.
8. Qasje më e lehtë në librat e huaj online.
9. Përmirësimi i librave në mënyrë të vazhdueshme.
10. Krijimi i një biblioteke dixhitale me tituj të rinj dhe ekzistues.
11. Botimi i materialeve mësimore që janë të lehtë të konceptohen dhe përputhen me vitin akademik.
12. Botime të reja dhe të përshtatshme për studime.
13. Botimet të përfshijnë materiale autentike dhe origjinale.
14. Nxitja e profesorëve që të botojnë libra në fushat e tyre të ekspertizës.
15. Përkthimi dhe adaptimi i materialeve në gjuhën shqipe.
16. Digjitalizimi i botimeve për qasje më të gjerë.
17. Organizimi i trajnimeve për autorët e rinj dhe përfshirja e teknologjisë në botime.
18. Fokusimi në botimet me qasje të hapur (Open Access).
19. Përmirësimi i qasjes në materialet e nevojshme përmes platformave online.
20. Shtimi i librave dhe materialeve në gjuhën shqipe për lehtësimin e mësimdhënies.
21. Universiteti të promovojë platforma dixhitale për qasje në literaturë ndërkombëtare.
22. Krijimi i një plani për zhvillimin e bashkëpunimeve ndërkombëtare në botime.
23. Nxitja e kërkimeve dhe publikimeve në revista me ndikim të lartë.
24. Përmirësimi i rishikimeve dhe përditësimeve të materialeve ekzistuese.
25. Mundësimi i studentëve për të kontribuar në botime dhe hulumtime.
26. Rritja e fondeve për hulumtime dhe projekte shkencore.
27. Ribotimi i librave të vjetër me përmbajtje të përditësuar dhe cilësore.
28. Krijimi i një platforme transparente për shpërndarjen e kërkimeve shkencore.
29. Universiteti të sigurojë qasje falas në revista shkencore dhe burime online.
30. Përmirësimi i strategjisë së botimeve për të ndjekur standardet ndërkombëtare dhe për të rritur ndikimin shkencor.

Në pyetjen “**A keni sugjerime ose komente shtesë në lidhje me nevojat e universitetit për botime?**” janë përgjigjur mbi 200 dhe po ndajmë me ju 30 komente të përzgjedhura dhe lekturuara.

1. Përmirësimi i cilësisë së teksteve dhe përfshirja e përmbajtjes së përditësuar.
2. Krijimi i një biblioteke dixhitale për qasje të lehtë dhe falas.
3. Botime të reja, qofshin dixhitale apo fizike, për të adresuar mungesat aktuale.
4. Promovimi i punimeve shkencore përmes platformave dixhitale.

5. Të përfshihen vetëm temat dhe informatat kyçe në libra.
6. Zgjerimi i llojlojshmërisë së librave nga autorë të ndryshëm dhe nga fusha të ndryshme.
7. Sigurimi i materialeve të përshtatshme për studime.
8. Botime cilësore që shërbejnë për zhvillimin akademik të studentëve.
9. Përfshirja e studentëve në botime, veçanërisht të nivelit master dhe doktoraturë.
10. Nxitja e krijimit të revistave të brendshme akademike që reflektojnë prioritetet shkencore të universitetit.
11. Zhvillimi i partneriteteve me universitete dhe institute ndërkombëtare për botime të përbashkëta.
12. Përkthimi dhe ribotimi i librave ekzistues.
13. Përmirësimi i qasjes në botime përmes platformave online dhe formateve dixhitale.
14. Trajnime për përmirësimin e aftësive të shkrimit akademik.
15. Sigurimi i fondeve për botime me qasje të hapur (Open Access).
16. Promovimi i bashkëpunimeve ndërdisiplinore dhe integrimi në rrjete ndërkombëtare.
17. Shtimi i librave për shkencat teknike dhe sociale.
18. Reduktimi i përmbajtjes së panevojshme në libra dhe krijimi i materialeve më të qarta.
19. Rritja e fokusit në botime me ndikim ndërkombëtar dhe në fusha prioritare.
20. Sigurimi i mbështetjes për stafin akademik në publikime cilësore.
21. Dixhitalizimi i bibliotekave universitare dhe krijimi i një databaze qendrore.
22. Rritja e trajnimeve për përdorimin e teknologjive të avancuara në botime.
23. Zhvillimi i materialeve mësimore autentike dhe të përshtatura për studentët.
24. Përfshirja e shembujve konkretë dhe rasteve praktike në botime.
25. Krijimi i një sistemi të thjeshtë për qasje në materialet akademike.
26. Shtimi i botimeve për shkencat humane, sidomos për temat historike dhe kulturore.
27. Botimi i librave bazuar në nevojat e tregut dhe lidhjen me industrinë.
28. Sigurimi i financimeve dhe subvencioneve për botime akademike.
29. Botimi i materialeve për shkencat teknike dhe shoqërore që adresojnë sfida lokale.
30. Ndërtimi i një infrastrukture mbështetëse për kërkime dhe botime shkencore.

P.S. Evidencën e plotë, përfshirë komentet e plota, i posdojmë po ashtu dhe mund t'i sjellim për shtyp/shtojcë po qe se është nevoja.

Përmbledhje e shkurtër e rezultateve kryesore të hulumtimit

Nga ky raport rezulton se profesorët dhe studentët e UP-së kanë identifikuar nevojat dhe kanë shprehur kërkesat kryesore për përmirësimin e gjendjes në kontekst të botimeve universitare të UP-së.

1. Formatet e preferuara dhe boshllëqet aktuale

- 80.5% e profesorëve dhe 92.6% e studentëve preferojnë **librat universitarë dhe tekstet mësimore**.
- **Mungesa e teksteve bazike** (72.9% nga profesorët, 60.1% nga studentët) dhe **formateve dixhitale** (63.2% nga profesorët, 66.4% nga studentët) u identifikuan si problemet kryesore.

2. Kërkesa për përmirësim

- Profesorët dhe studentët theksojnë domosdoshmërinë e një **biblioteke dixhitale** për akses të lehtë dhe të shpejtë (91.7% profesorë, 80.5% studentë).
- Rritja e fondeve për kërkime dhe botime, digjitalizimi i materialeve dhe avancimi i shtëpisë botuese universitare janë prioritete të tjera kyçe.

3. Qasje e hapur dhe botimet origjinale

- **Botimet me qasje të hapur** mbështeten nga 54.1% e profesorëve dhe 72.7% e studentëve, duke theksuar rëndësinë e aksesit të lirë për publikun.
- Profesorët vlerësojnë **kërkimet origjinale** (74.4%) dhe **tekstet mësimore** (66.9%) si prioritete.

4. Formatet e botimeve

- 75.9% e profesorëve dhe 70.5% e studentëve preferojnë një **format hibrid (shtyp dhe digjital)**.
- Formatet tradicionale të shtypura kanë interes të ulët, me më pak se 20% mbështetje.

5. Iniciativa të tjera

- **Themelimi i revistave shkencore të indeksuara** dhe promovimi i **bashkëpunimeve ndërkombëtare për publikime cilësore** janë evidentuar si thelbësore.
- **Përdorimi i teknologjisë** dhe inteligjencës artificiale për të optimizuar procesin e botimeve dhe kërkimeve është gjithashtu i rëndësishëm.

6. Trajnimet dhe angazhimi i studentëve

- **Angazhimi i studentëve të nivelit master dhe doktoraturë** në kërkime dhe botime u përmend si një hap i rëndësishëm për zhvillimin e kompetencave akademike.
- Organizimi i **trajnimeve për proceset e botimeve** dhe shkrimit akademik është kërkuar nga të dy grupet.